

Värk:

Se även Bortsättning under Kloka!

Liungman

Kloka

Acc: 52 fol.

Kyrkås, Ytl.

Krik Göransson antäbas ofta för botande
av väik. Ten man söker honom. Han är
rädd att gå utse i skogen, men G. säger
att en kvinna kommer att ösa honom
vägen. Hanen får ej tilltala henne, endest
ge henne ett stycke bröd, som han fått
av G.

S. /

Muskelvärk.

Laholm, Hall.

Liungman 557 s. 5.

Värk i benet botas med pannkakor, vari inbakats
hönsgödsel.

Lysvik, Värml.

Liungman 582 s. 1.

I Tälkaka

Liungman

Acc: N 98

Vilhelmina (Lapp land)

Värk av alla slag bates gm att binda
en särskilt slag garn för det värkan-
de stamt s. 9.

Värk bates är gm bränvin, Värk man om
vår fångat, Orm ar (Beskrivning) s. 9.

Törelt Orm ar Beskrivning o användelse
s. 9-10

Skicka

Liungman

Vilhelmina (Lappland)

Acc: ✓ 98

Värk: bat:

Daggmask på en flaska, stånd
i en söderfönster, tills innehåll
blev som olja.

s. 11

Värk i fötterna: lägga på färska alblad.

Bolstad, Dls.

VFF 100 s. 20

Nagelrotsvärkar: varm kospillning.

Torsby, Bhl.

VFF 108 s. 34

Värk: bra att ha en hund hos sig i sängen.

Veinge, Hall.

VFF 117 s. 25

Värk: myrbad.

Veinge, Hall.

VFF 117 s. 25

Värk: låta en "frunske" trampa på den
sjuke.

Svarteborg, Bhl.

VFF 186 s. 5

Värk: en smörja innehållande bl. a. orm-
spott.

Högås, Bhl.

VFF 206 s. 88

V. F. F.

Läkebokst

Acc: 208

Röta, Vl.

Värk (röta): forniel, förestavad av Maria Pass
i Bälstad 1864.

s. 1

Värk i benen: binda om 3 halmstrån med 3
leder på.

Tanum, Bh1.

V F F 248 s. 3

V. F. F.

Läkebokst

Lane - Ryz, B.

Acc: 432

Värk i fötterna: trätta dem i en jätttekälla. s. 21

V. F. F.

Läkekunst

Acc: 557

Lappland

Urt - livsfarlig växt i någon kroppsdelt, frö-
sakad av oöfveliga makter. Endast m. del
"utbotare" kunna bota växten.

s. 3-4

Värk i kroppen: Kristi himmelfärdsdag grävde
man ner sig naken i hästgödsel och låg där
i 2 timmar.

Lane-Ryr, Bhl.

VFF 681 s. 7

Värk: bada den sjuke i dekokt på vildpors
eller valkgräs. Dricka dekokt på millefolium.

Håbol, Dls.

VFF 735 s. 31-32

Värkar: lägga på "drablåcka". Lägga på
brödtuggor, honung, beck.

Tanum, Bhl.

VFF 945 s. 6-7

"Kajsa ve Kvarna" kunde "göra åt" för värk i
vatten, läsning.

Värmland.

VFF 928 s. 2-3.

Värk: man "sållade" för att få veta orsaken.
Sedan offrades.

Mangskog, Värml.

VFF 1035 s. 6-8

Illoka

V. F. F.

are 1069.

Hjärthum (B)

Bad i mars batar o förebygg
vårk. 8.

Värk: Lägg på blöta åleskinn!

Torsby, Bhl.

VFF 1139 s. 27.

Talola

V. F. F.

-dec 1179.

~~Blomborg~~

Talanda (~~VI~~)

~~I Trunkvivar o. dess Litteratur~~
o 10.8

4 Vårte: vänstra lärbenet bates w
en klote så, an samma ben, som var
jukt t hant avas på kyrkogården, vid te
o. den djuka fick spudet att drika o 11.

Beck från kyrkklockorna mot värk och sår.

Ransäter, Värml.

VFF 1219 s. 6.

Värk i foten: om man trampade på ett ställe,
där någon snurrat runt en stol eller där
någon grävt ett hål i marken med en käpp.

Stenkyrka, Bhl.

VFF 1800 s. 6

Värkar: eklöv och kardborrblad lägges på.

Askum, Bhl.

VFF 1254 s. 59

Läk ek vns t

Bok enäs (B)

V. F. F.

Acc: 1263.

Värker i underlivet; Hustrun
har haft med annan man än göra.
Den äkta mannen jiskar hennes underliv.
(Ofta skitmassa.) o. 19.

Mellanbarken på ek, bok och björk bra bote-
medel mot värk.

Vinberg, Hall.

VFF 1412 s. 6

Värk botas genom att man kokar en deg av
beck och vax och lägger på det sjuka stället,

Tvååker, Hall.

VFF 1414 s. 34

V. F. F.

Läketsmst

Acc: 1425

Dals. Ed. i D.

En man råkar hugga ned ett tand-
vårkstrid, för tandvård. En grannne råder
hon om att bränna ^{frådet} det, så skall värken
försvinna

S. 5-6.

V. F. F.

Läkebok

Acc: 1463

Forshälla, B.

Jakob Hall bokat en pojke för ont i
benet. Han lägger en fläskvål över det
sjuka stället, sticker med en kniv 6 ggr i
svålen under det han numera lyft för sig
själv ord som ingen förstår. Där sedan ut
med svålen. Vårken slutar genast. Då Jakob
Hall dött, fick pojken igen vårken.
[klokka]

Vatten hämtat i Saltsjön den 15 maj bot mot
värkar.

Tegneby, Bhl.

VFF 1543 s. 3

Värk: sattes bort i träd.

Västerlanda, Bhl.

VFF 1548 s. 5

Värk: offer av 9 slag till bäcken .

Eda, Värml.

VFF 1554 s. 3

Bot mot värk.

Tveta, Värml.

VFF 1569 s. 1.

Värkar: lägga var i en flaska, som korkades
och lades i sjön. Den som drog upp korken
fick det onda.

Myckleby, Bhl.

VFF 1710 s. 20-21

Värkar: linfrögröt.

Skafthö, Bh1.

VFF 1715 s. 10

Värkar: sätta bort i träd. Lägga på "lege-
blacker". Lägga på bly.

Morlanda, Bhl.

VFF 1759 s. 53

Värkar: havregrynsgröt, isterhinna från
innanmäte, tuggor av bröd och smör, otvättad
ull och grädde.

Stenkyrka, Bhl.

VFF 1800

s. 8, 10-11

Värkar: alsikeklöver krossades mellan
stenar.

Hjärtum, Bhl.

VFF 1856 s. 22

Värkar: läkeblackor.

Ljung, Bhl.

VFF 1858 s. 6

Värk: klyva en gul tossa och lägga på,
en halva åt gången.

Resteröd, Bhl.

VFF 1866 s. 7

Värkar: slogs in i en rönn.

Jörlanda, Bh1.

VFF 1954 s. 20

Värkar: sattes bort i träd.

Klyva en gul hoppetossa och lägga på.

Resteröd, Bhl.

VFF 1957 s. 11, 14

Värkar: läkeblackor.

Håby, Bh1.

VFF 1961 s. 52

Värkar: sattes bort i granar, i en viss
videbuske.

Högås, Bh1.

VFF 1968 s. 7, 9, 10

Värk: finnskottsbröd, innehållande 7 och 20
olika sorter, hopplockade under första natten
vid ny.

Öckerö, Bhl.

VFF 2104 s. 2

På värkar lades hälleknåp.

Askum, Bh1.

VFF 2232 s. 1

"Trana": en värk eller ett utslag i fötterna.

Bokenäs, Bh1.

VFF 2250 s. 22

Sparlösa-Britta botar för värk.

Tengene, Vgl.

VFF 2456 s. 1.

Värk: grön mossa från sten i en bäck.

Ölserud, Värml.

IFGH 710 s. 28

Kopparbergsgumman en klok, botar medelst smörja
en pojke, som blivit hopdragen av värk.

Visnums-Kil, Värml.

IFGH 719 s. 34.

Värk: sattes bort i träd.

Ekshärad, Värml.

IFGH 726 s. 14

J. F. G. H.

Lätekonst

Acc: 7416

Hammars, VL

En kyrkvaktare kykvisst bakar en man fr
värk i ett knä, säger till honom, att om N. är
före honom, får han tillbaka värken. Så
sker även.

S. 38

Värk: fett av grävlingar eller beck och talg.

Nödinge, Vgl.

IFGH 750 s. 46

Värkar trodde man att lik kunde ta med sig

Nödinge, Vgl.

IFGH 750 s. 57

Flytande värk: sattes bort på stickor i ett
träd.

Kalv, Vgl.

IFGH 753 s. 54

J. F. G. H.

Lätekonst

Acc: 762

Bjurtjärn, VL

En s. k. trollgumma betar värk med
att rita ett kors på det onda stället, eller också dra
en ring motals runt det.

S. 41

Värk i armarna: bära en vigselring, som en dödhäft på sitt finger.

Sillerud, Värml.

IFGH 797 s. 54

Ont i fötterna: svingalla.

By, Värml.

IFGH 882 s. 34

Hästtumla vållar värk.

Bollebygd, Vgl.

IFGH 925 s. 70

J. F. G. H. Läk konst

938

Acc:

Äls äk er (sel)

Signa o sätta bort värk Formul

2 10

Fragment er formul

2 10

Värk: sättes in i ett träd.

Åderslagning.

Älvsåker, Hall.

IFGH 938 s. 74, 75, 29

Värk: lägga på egna exkrementer.

ALster, Värml.

IFGH 954 s. 26

Bett = värk.

Vitsand, Värml.

IFGH 961 s. 33

Värk: "läkeplackor".

Degerfors, Värml.

IFGH 974 s. 22

Värk: koka vildgäss eller sjögäss och tvätta
sig i vattnet.

Degerfors, Värml.

IFGH 974 s. 56

Värk: låna kyrkogårdsjord.

Bjurtjärn, Värml.

IFGH 976 s. 4

Lars stinas dotter botar värk.

Gåsborn, Värml.

IFGH 978 s. 39-41.

Värk: svartsmörja av 9 regnslir i rådjära.

Gåsborn, Värml.

IFGH 979 s. 41

Värk: offer. Formel.

Rämen, Värml.

IFGH 981 s. 6, 7-8

Läsning mot värk.

Säfsnäs, Dal.

IFGH 982 s. 33

J. F. G. H.

Läk ekons

Acc:

1016

Lena (vg)

Not out i benen: Smörja pi med
myrugg koka i vatten s 16.

Värkar: låta en flått stryka med handen på
det sjuka stället.

Saleby, Vgl.

IFGH 1073 s. 20

J. F. G. H.

Acc: 1091

Läsekonst

Kalv (Vg)

Hot väsk: nedbäddning i färskt björklöv,
repet före midsommar; ligga en timme däri.

s. 19

Värk: kräftsalva.

Förlanda, Hall.

IFGH 1125 s. 5

Värk: sättes bort i träd.

Lindome, Hall.

IFGH 1136 s. 30

Värkar: sättes bort i träd.

Fridhem, Vgl.

IFGH 1143 s. 67

J. F. G. H.

Acc: 1166

Läseloust

Närunga (Vg)

Värkar sätts bort i ett häd. s. 64

Värkar: sättes bort i träd. Offer av slantar.

Nårunga, Vgl.

IFGH 1167 s. 15

Värkar: vrides bort med nyckel.

Nårunga, Vgl.

IFGH 1167 s. 31

Värk: som orsakats av att modern gnidit på naglarna på kyrkdörren, försvinner om barnet får sova i en duk, varmed man torkat kyrknaglarna.

Nårunga, Vgl.

IFGH 1168 s. 9

Värk i fötterna om våren: lägga på färska
alblad.

Ärtemark, Dls.

IFGH 1174 s. 11

J. F. G. H.

Acc: 1183

Läkelsekt

Fläckeberg (Vg)

Värk i en tumme:

1/ Skära ett kors i tummen, stryka på en grön salva.

2/ en grön salva; bekning med herregrynsgröt.

s. 25-26

J. F. G. H.

Acc: 1231

Läsekonst

Nor (Vl)

Tänk försinner, om man knyter om ett band,
över vilket "skrea" gått.

s. 32

J. F. G. H.

Lakekunst

Acc: 1249

Vismum - Kil (Vl)

Värker: rötning med orustkinn.

s. 3

3
Värk i tummen: smörjning med tobaksbuss.

Norra Råda, Värml.

IFGH 1250 s. 13

Värk: placera en strut av ett psalmboksblad
på ett upp och nedvänt tefat, låta stryten
brinna upp och avtorka fatet med en klut, som
sedan lades på det sjuka stället.

Sillerud, Värml.

IFGH 1251 s. 25-26

Värkar: sattes bort i träd.

Seglora, Vgl.

IFGH 1255 s. 12

Holm-Ingri botar knävärk.

Bro, Värml.

IFGH 1294 s. 2.

Värk: stryka av varet på ett träd. Läses
bort.

Herrljunga, Vgl.

IFGH 1366 s. 14

Värk: koppning.

Horred, Vgl.

IFGH 1382 s. 1

J. F. G. H.

Läkarkonst

Acc: 1384

Karl-Gustav, Vg

Värk:

heta omslag med kokt linfrö. s. 30

dricka o. bätta sig med späd, kokt på
myrstack.

bätta sig med den egna urinen.

bätta sig i porsoatten, som utblås under
en sten. s. 35-36

Sätta bort värk: sjukdomsenen på Kullen.

Holm, Dls.

IFGH 1514 s. 7

Värkar: vrida en "trollknuta" runt det sjuka
stället 3 ggr motsols, spotta.

Timmele, Vgl.

IFGH 1523 s. 19

Värk: hålla om det värkande stället, spotta
3 ggr på det och läsa Fader vår.

Glava, Värml.

IFGH 1608 s. 44

Värk: gröt av "roser" som likna rönnlöv.

Upphärad, Vgl.

IFGH 1627 s. 23

Värk botas med beft.

Upphårad, Vigl.

1 F G H 1629, 1.1

Värkar: botas av en, som är född med tänder.
Gumma i Gärdhem biter över värken som för-
svinner.

Upphärad, Vgl.

IFGH 1629 s. 1

J. F. G. H.

Acc: 1827

Läkekunst

Nörlinge (Hau)

Lukas-Britta "säue bort" väkarna

s. 10.

Döva värk.

Nyed, Värml.

IFGH 1917 s. 48.

Värk: läsa Fader vår baklänges.

Nyed, Värml.

IFGH 1917 s. 58

Värkar: sattes bort i träd.

Skepplanda, Vgl.

IFGH 1927 s. 47

Värkar: skjutes bort.

Östad, Vgl.

IFGH 1932 s. 14

Vrida bort värk.

Månstad, Vgl.

IFGH 2057 s. 50

Värk.

Stora Lundby, Vgl.

IFGH 2097 s. 21

Värkar.

Stora Lundby, Vgl.

IFGH 2099 s. 23

Hur värk i arm strykes bort.

Källsjö, Hall.

IFGH 2131 s. 11-12

Värkar: sättas in i träd.

Horred, Vgl.

IFGH 2184 s. 7

Värk: linda om ormskinn.

Våxtorp, Hall.

IFGH 2237 s. 9

Värkar: lägga på nylöpnad mjölk, så varm
som möjligt.

Skållerud, Dls.

IFGH 2356 s. 12

J. F. G. H.

Läkekunst

Acc: 2415

Hög, Håls.

Värk: mäta med kniv, gjord av 9 andra
knivar.

s. 13

J. F. G. H.

Läkekunst

Acc: 24/6

Ljusdal, Håls.

Värk: doppa en viss sorts kvir i hämmar o.
stryka på det onda stället; formel. s. 37

Sjukdomar lästes ofta bort med Guds ord.
s. 38

Värk: formel vid bortläsning.

Skrea, Hall.

IFGH 6114 s. 27

Värk i ett finger: tyglapp offras i damm.

Formel.

Botilsäter, Värml.

IFGH 5337 s. 11

Flygvärk: varma havrepåsar och brödkakor på.

Fulvärk: isterhinna lägges på.

Dyringen dödade värk - läste i brännvin.

Södra Råda, Värml.

IFGH 3780 s. 15, 17, 22

J. F. G. H

Läkemedel

Acc: 3778

Karlanda, Vh.

Lärning: För verk a' ure
i Olas le

o. s. v.

s. 10.

Värk: formel.

Nyskoga, Värml.

IFGH 3629 s. 11

Värkar: "lägg på av ditt egna".

Balsaminsmörja, koppning, åderlåtning.

Halna, Vgl.

IFGH 3492 s. 38 f

Döva värk: formel.

Ö. Ullerud, Värml.

IFGH 3360 s. 15

J. F. G. H.

Läkekunst

Acc: 2884

Töllesjö, Vg.

Bota värk vid lik. "När det ringar för
dej, så ringar det för mej. Hele alla mi-
na sår!" Kuappnål som betalning. s. 34

Självvärk: osaltat smör och bröd tuggades
och lades på. Varm gröt.

Läsning över vattenskål med bön till näcken
att ta värken.

Stora Kil, Värml.

IFGH 2464 s. 15

Värk: dövas genom läsning över brännvin.

Stora Kil, Värml.

IFGH 2464 s. 9

Kajsa i Stamhyttan botade värk med gröt eller
kåda.

Däva värk med läsning.

St. Kil, Värml.

IFGH 2464 s. 8. 9.

Värk: formel.

Mull från kyrkogården botar.

Värmskog, Värml.

IFGH 3208 s. 7, 10

Värk: bot av lik efter hängd man.

Örby, Vgl.

IFGH 3366 s. 18

Sjöl[^]värk: brännvin, doppa i sjudhett vatten,
gröt.

Borgvik, Värml.

IFGH 2460 s. 35-36

Värk: gröt eller kåda.

Stora Kil, Värml.

IFGH 2464 s. 8

För självvark: blålera.

Stora Kil, Värml.

IFGH 2464 s. 11

Falihet (självvärk): skära upp fingret,
varmt vatten, grädde.

Östra Emtervik, Värml.
IFGH 2472 s. 12

Värk: vatten från Bolzius grav botar.

Grava, Värml.

IFGH 2579 s. 25

Värk: smörjes med "nösmör".

Bergum, Vgl.

IFGH 2604 s. 2

Värk: kniv föres runt den sjuka handen och
kastas sedan i vattnet.

Älvsbacka, Värml.

IFGH 2634 s. 36

Värk: mossa från en sten i en bäck.

Brunskog, Värml.

IFGH 2679 s. 5

Torrvärk: olja av daggmaskar.

Främmestad, Vgl.

IFGH 2710 s. 14

Värkar: sättas i träd.

Landa, Vgl.

IFGH 2726 s. 25, 27

Värkar: sattes in i träd.

Asklanda, Vgl.

IFGH 2732 s. 6

Värk: filspån av kyrkspik.

Kvinnestad, Vgl.

IFGH 2733 s. 17

Självvärk: lägga på beck.

Holm, Dls.

IFGH 2742 s. 29

J. F. G. H.

Läkekunst

Acc: 2753

Hemsjö, 19.

Sätta bort vårkar: 7 stichor av olika
träslag satta in i en björk.

s. 1

"Görvärk" : lägga på beck eller gröt.

Mo, Dls.

IFGH 2795 s. 18

Värkar.

Bäreberg, Vgl.

IFGH 2808 s. 6

Värkar: sättes bort.

Finnekumla, Vgl.

IFGH 2866 s. 18

Ej rulla en stol på ett ben - ont i fötterna.

Hemsjö, Vgl.

IFGH 2879 s. 44

Värkar: sättes i träd.

Berghem, Vgl.

IFGH 2889 s. 23

Värk: sätta på penning.

Härna, Vgl.

IFGH 2920 s. 15

Nienevatten botar värk - beskrivning.

Töllsjö, Vgl.

IFGH 2925 s. 14

Självvärk: tuggat bröd lägges på.

Laxarby, Dls.

IFGH 2978 s. 26

Värkar: sattes in i träd medelst spikar
och söm.

Södra Lundby, Vgl.

IFGH 3089 s. 13

Självvärk: "nösmör" på.

Svanskog, Värml.

IFGH 3092 s. 27

Värk: kyrkogårdsben.

Svanskog, Värml.

IFGH 3092 s. 34

Värk i knäna: gått över hästtumla.

Murum, Vgl.

IFGH 3107 s. 6

Värkar: sattes i träd.

Dödas ben på värk.

Skållerud, Dls.

IFGH 3126 s. 1, 2

Värk: trampas bort av tvillingföderska.

Fotskäl, Vgl.

IFGH 3163 s. 52

Värk: brännvin.

Gnida sjuka stället med dödben.

Ny, Värml.

IFGH 3177 s. 5, 9

Värk: ormebrännvin botar.

Ny, Värml.

IFGH 3179 s. 28

Värk: offra kyrkogårdsmull i nordrinnande
bäck.

Älgå, Värml.

IFGH 3182 s. 23

Värk i fot: skära upp torva kring foten.

Björketorp, Vgl.

IFGH 3184 s. 20

Vättashåll: olidlig värk.

Torup, Hall.

IFGH 3194 s. 33

J. F. G. H.

Läkekunst

Acc: 3199

Jöns W. V.

Värk - botas med ven från hypogården. s. 9.

Värkar: sattes i träd.

Ornunga, Vgl.

IFGH 3206 s. 13 f

"Döva för värk".

Värmskog, Värml.

IFGH 3208 s. 3

Värk: ben från kyrkogården botar.

Frykerud, Värml.

IFGH 3211 s. 20

J. F. G. H.

Kloka

Acc: 3250

Blidsberg, Sg.

Alboga dräng - totade värk med en finger-
ring.

s. 4.

Värk: läses bort.

Källunga, Vgl.

IFGH 3304 s. 19

Värkar: sattes i träd.

Rolfstorp, Hall.

IFGH 3602 s. 46

Värkar: sattes in i träd.

Tumberg, Vgl.

IFGH 3593 s. 16

Värkar: sättes i träd.

Tranemo, Vgl.

IFGH 3260 s. 19

Värkar: sattes i träd eller i vägg.

Ornunga, Vgl.

IFGH 3580 s.23

Värk: ben från kyrkogården botar.

Segerstad, Värml.

IFGH 3464 s. 20

Flög: ligga på ett ben från kyrkogården.

Gräsmark, Värml.

IFGH 3347 s. 46

Värk: ben från kyrkogården botar.

Berga, Vgl.

IFGH 3327 s. 22

Anders i Alahagen botade halsvärk med kläde.

Molla, Vgl.

IFGH 3306 s. 28.

Värk: sätta iglar på.

Mjöbäck, Vgl.

IFGH 3309 s. 33

Värk: var på en pinne, som sättes i ett skatbo.
Tåssa lades på. Insattes i apel.

Surteby-Kattunga, Vgl.

IFGH 3320 s. 46, 48 f

Hörskagubben botar kvinna för värk.

Eriksberg, Vgl.

IFGH 3330 s. 2.

Självvärk: älmtjära.

Värk: botas med ben från kyrkogården.

Östra Emtervik, Värml.

IFGH 3333 s. 16, 22

Värk i ett finger - likfeber.

Bogen, Värml.

IFGH 3343 s. 11

Värk: mätes bort.

Gräsmark, Värml.

IFGH 3347 s. 40

Maja i Vika mätte bort värk.

Gräsmark, Värml.

IFGH 3347 s. 40.

Värk: hur en "trollkäring" botar den.

Lysvik, Värml.

IFGH 3353 s. 4

Flög: bada i nordrinnande bäck.

Lysvik, Värml.

IFGH 3353 s. 9

"Lägga igen" värk.

Sunnemo, Värml.

IFGH 3390 s. 3

Tog man blommor på kyrkogården fick man
värk i händerna.

Väne-Åsaka, Vgl.

IFGH 3456 s. 41

Värk: dövas med urin.

Segerstad, Värml.

IFGH 3464 s. 18

Bange-Lena botade värkar. Anekdot om henne.

Fuxerna, Vgl.

IFGH 3472 s. 30, 31.

Hur värk uppkommer.

Gällstad, Vgl.

IFGH 3488 s. 2

Värk i fötterna: egendomligt sätt att bota.

Mulseryd, Smål.

IFGH 3563 s. 46

Värk: åderlåtning.

Ullasjö, Vgl.

IFGH 3570 s. 28

Värkar: bitas bort.

Ornunga, Vgl.

IFGH 3580 s. 25

Värk: sättes i träd eller skickas med en död.

Egen träck lägges på.

Född med tänder biter bort värkar.

Horla, Vgl.

IFGH 3586 s. 40 f

Värk i ändan, om man suttit på en grav.

Sand från graven tas in som botemedel.

Värk: vira ulltråd om.

Hudene, Vgl.

IFGH 3588 s. 3

Värk sattes under en tuva.

"Klätt-Karl" satte värkar i spisen.

Kullings-Skövde, Vgl.

IFGH 3589 s. 1

Värk i kroppen: vit orm botar.

Älgå, Värml.

IFGH 3617 s. 16

Värk i lederna: ledgransvatten botar.

Norra Ny, Värml.

IFGH 3662 s. 26

Fl^og= svullnad, värk och stelhet.

Norra Ny, Värml.

IFGH 3662 s. 23

Värk: ben och mull från en grav botar.

Kastas med en flaska i sjön.

Orust, Bhl.

IFGH 3669 s. 3 f

"Vågvark": läkeblacker botar.

Högerud, Värml.

IFGH 3677 s. 52

Självvärk:grädde eller osaltat smör på.

Tydje, Dls.

IFGH 3686 s. 16

Självvärk: kokhett vatten botar.

Tösse, Dls.

IFGH 3689 s. 36

Värkar: botas av född med tänder.

Barne-Åsaka, Vgl.

IFGH 3702 s. 17

Självvärk: talg botar.

Kroppa, Värml.

IFGH 3710 s. 14 f

Värkar: pulvriserad hundträck tas in.

Fåglum, Vgl.

IFGH 3716 s. 21

Värk: mätning.

Lungsund, Värml.

IFGH 3727 s. 43

Flôg: var som helst i kroppen.

Millesvik, Värml.

IFGH 3746 s. 39

Självvärk: född med tänder biter däröver.

Rudskoga, Värml.

IFGH 3767 s. 34

Värk: rulla ormskinn om.

Gustav Adolf, Värml.

IFGH 3769 s. 39

Dyringen - dödade värk.

S. Råda, Värml.

IFGH 3780 s. 17, 34.

Härtorpesmen - dövar värk.

Annehärad, Vgl.

IFGH 3785 s. 6, 7.

Värk: varmt hundtäcke lades på.

Ormskinn på.

Värk ur vatten: smörjes med 3 isterbitar, som
kastas i nordrinnande bäck.

Rita med en nål runt värken.

Självvärk: kom ur jord eller vatten.

Rämen, Värml.

IFGH 3787 s. 22, 24, 29, 50

Värkar: mull från föräldrarnas gravar botar.

Idala, Hall.

IFGH 3797 s. 16

Höftvärk: botas med höftben från kyrkogården.

Färnebo, Värml.

IFGH 3815 s. 13

Flôg: värk i kroppen.

Färnebo, Värml.

IFGH 3815 s. 24

Värk: åderlåtning.

Dalby, Värml.

IFGH 3822 s. 30

Värkar: dra hål med fläsk, lägga läkeblackor
på. Sattes in i träd.

Hanhals, Hall.

IFGH 3829 s. 6, 14

Sjölvärk: stoppa fingret i hett vatten.

Silbodal, Värml.

IFGH 3870 s. 40

Flögvärk.

Nysund, Nrk.

IFGH 3879 s. 15

Värk: vatten vari lik tvättats botar.

Norra Finnskoga, Värml.

IFGH 3887 s. 26

Sjôlvärk: smörja av kyrkklockorna botar.

Järbo, Dls.

IFGH 3891 s. 31

Värk: sattes på fläskbit, som en fågel för bort.

Friggeråker, Vgl.

IFGH 3904 s. 4

"Du får ej igen värken så länge jag lever"
sa Hurtig.

Lyrestad, Vgl.

IFGH 3922 s. 34

Värkar: sattes in i träd.

Offras bort - slant kastas i bäck.

Naum, Vgl.

IFGH 3939 s. 11 f

Värk: dekokt på porsris.

Dalskog, Dls.

IFGH 3951 s. 46

Värk: född med tänder biter bort värken.

Norra Härene, Vgl.

IFGH 3959 s. 10

Torrvärk botas av en gumma, som skljt orm och
tåssa åt.

Holmestad, Vgl.

IFGH 3961 s. 9

Självvärk: beck i sprickorna.

Boda, Värml.

IFGH 3962 s. 33

Värk: blodiglar botar.

Frykerud, Värml.

IFGH 3965 s. 24

Höftvärk: dricka ur och offra i Rångedala
källa gav bot.

Bolum, Vgl.

IFGH 3969 s. 4

Flygande värk botas med ormfett.

Brevik, Vgl.

IFGH 3977 s. 19

Värkar borrades in i kyrkedörren.

Södra Kedum, Vgl.

IFGH 4001 s. 18

Värk: vättagräs botar.

Slättåkra, Hall.

IFGH 4012 s. 13

"Vark" förvärvad i en bäck. Offer av en strumpa
i bäcken.

Sunne, Värml.

IFGH 4032 s. 30 f

Värk: lyfta flyttat hus.

Myrstack botar.

Träslöv, Hall.

IFGH 4035 s. 23, 31

Värk: mull från kyrkan.

Långserud, Värml.

IFGH 4047 s. 43

Sjölvar^uk: osaltat smör lägges på.

Ransäter, Värml.

IFGH 4050 s. 6

Gapa över värk. Värk offrades bort i en bäck.

Värk: offrades bort i en bäck.

Döva värk kan den som har alla tänder i behåll.

Värk i lera: legransdekokt botar.

Ransäter, Värml.

IFGH 4050 s. 6 f f, 10, 14

Värk: född med tänder biter däröver.

Mofalla, Vgl.

IFGH 4068 s. 10

Värk: smörjning genom tre liar.

Södra Finnskoga, Värml.

IFGH 4078 s. 7 f

Dödben tog bort värk ur kroppen.

Skillingmark, Värml.

IFGH 4122 s. 25

Värk: tuggat smör och bröd samt läkeblackor på.

Rännelanda, Dls.

IFGH 4124 s. 15

Torrvärk: fick man då man högg ner träd.

Finnekumla, Vgl.

IFGH 4147 s. 26

Värk: bada i myrvatten hjälper.

Flakeberg, Vgl.

IFGH 4181 s. 33

Värk: kogödsel lägges på.

Ånimskog, Dls.

IFGH 4239 s. 52

J. F. G. H.

Läkekunst

Acc: 4266

Nösslinge. Hl.

Boken hade fått sin värk av harsfrun i
Trollasjön.

s. 2.

Värk i knä: mærg ur grisens kindben botar.

Lyse, Bh1.

IFGH 4282 s. 10

Värk i fingrarna: beck lägges på.

Lysekil, Bhl.

IFGH 4284 s. 24

Värk: krut lägges på.

Saleby, Vgl.

IFGH 4302 s. 26

Värkar: "ormöga" (en växt) lades på.

Saleby, Vgl.

IFGH 4302 s. 27

Värkar: beck och kalk.

Skarstad, Vgl.

IFGH 4303 s. 13

Värk: kastanjer bra.

Frösve, Vgl.

IFGH 4305 s. 34

Värk: åderlåtning.

Saleby, Vgl.

IFGH 4330 s. 12

Värkar: sattes in i en stor pil.

Södra Lundby, Vgl.

IFGH 4344 s. 22

Värk: iglar sattes på.

Holm, Hall.

IFGH 4381 s. 6

Värk: skjuter man bort. Sådana skott kallas
"vilarpaskott".

Fagerhult, Sk.

IFGH 4388 s. 3

Mot värk användes blodiglar.

Gryteryd, Smål.

IFGH 4401 s. 4

Värk: blodiglar.

Sölvesborg, Blk.

IFGH 6012 s. 38

Värk fick man där en häst tumlat.

Hur man botades.

Sölvesborg, Blk.

IFGH 6012 s. 39

Växtvärk.

Färgelanda, Dls.

IFGH 6066 s. 16

Värkar: heta grötar, värmd havre.

Färgelanda, Dls.

IFGH 6066 s. 54

Värk i benen fick man i en hästtumla.

Värk: kreolin botar. Ex.

Björketorp, Vgl.

IFGH 6097 s. 9, 12

Ledvärk: gno lederna med renegräs.

Gällared, Hall.

IFGH 6103 s. 4

Sura ben: kåda av gran på.

Gällared, Hall.

IFGH 6103 s. 7

Värk: vattenklöver lindrar.

Koka myrstack, bada i det vattnet.

Harplinge, Hall.

IFGH 6142 s. 11, 13

Ont i benen: om man gått över en hästevältra.

Bot.

Röra, Bhl.

IFGH 6177 s. 37

Värk i bröstet: botades med hundlort.

Ljungby, Hall.

IFGH 4403 s. 41

Hundvältra vållade värk.

Gislöv, Sk.

IFGH 4420 s. 20

Värk i lederna: påse med vitlök ger bot.

Flakeberg, Vgl.

IFGH 4432 s. 26

J. F. G. H.

Säkerhet

Acc: 4543

Ulricelamm, Vg.

Värkar sättes i enbuskar.

s. 3

Gumma vid Pinebo kunde "lägga ner värk." s. 3.

Värk sattes in i popplar.

Mölndal, Vgl.

IFGH 4546 s. 28

Flôg i kroppen: smörja sig med liniment.

Åmål, Dls.

IFGH 4559 s. 3

J. F. G. H.

Kloka

Acc: 46/8

Vesene, Vg.

Göta Lena kopyade för ansiktssvärk
och gav den i juke medicin.. Trollskott. s. 8.

Värk: köppning.

Stala, Bhl.

IFGH 4620 s. 26

J. F. G. H.

Kloka

Acc. 4777

Hov, 19.

Förare Hög botar värk - ställer den
utåt.

s.l.

Värkar.

Partille, Vgl.

IFGH 4794 s. 27

Värk: sattes bort på lik.

Strängsered, Vgl.

IFGH 4795 s. 28

Torrvärk: avkok på asprötter lindrar.

Björksav lindrar också.

Bro, Bh1.

IFGH 4858 s. 28 f

Värk: koppning.

Fjällbacka, Bhl.

IFGH 4861 s. 18, 29

Värkar: plåster av kåda och vax.

Kville, Bhl.

IFGH 4864 s. 24

Värk: blodiglar från apoteket.

Svenneby, Bhl.

IFGH 4871 s. 40

Värk: åderlåtning.

Tun, Vgl.

IFGH 4914 s. 3

Blodiglars användning vid värk.

Ed, Värml.

IFGH 4917 s. 26

Värk: blodiglar.

Starrkärr, Vgl.

IFGH 4924 s. 3

Värk: borrades in i ett träd.

Norra Kedum, Vgl.

IFGH 4929 s. 4

Värk: botas med ett ben lånat på kyrkogården.

Fredsberg, Vgl.

IFGH 4979 s. 25

Värkar insattes i en gammal pil.

Jörlanda, Bhl.

IFGH 5004 s. 33

Värk: blodiglar.

Långared, Vgl.

IFGH 5041 s. 9 f

Värk: gravmull i påse lindrar.

Daretorp, Vgl.

IFGH 5042 s. 37

J. F. G. H.

Läkarkonst

Acc: 5069

Myckleby, B.

Värk i lederna botas med "beddroppar"
från ett led. s. 12.

Värk: dekokt på ormar botar.

Stenkyrka, Bhl.

IFGH 5076 s. 29

Värk: ringar i öronen bota.

Linneryd, Smål.

IFGH 5126 s. 10

Prekebogumman kurerar en man, som var fördärvad
av värk.

Öxabäck, Vgl.

IFGH 5225 s. 25.

J. F. G. H.

Läkemedel

Acc: 5438

Röra, B.

Finnskothesats botar värkar m. m. s. 13, 14.

Värk: blodiglar.

Ör, Dls.

IFGH 5273 s. 23

Värk: rågmjölsgröt drar ut den.

Ör, Dls.

IFGH 5283 s. 2

Värk: lägga kodynga på.

Nödsmör botar.

Gunnarsnäs, Dls.

IFGH 5298 s. 16 f

Värk fick en, som fällt ett träd.

Toarp, Vgl.

IFGH 5308 s. 2

Värkar: gröt och läkeblackor lades på.

Askims Råda, Vgl.

IFGH 5312 s. 31

Narveredsgubben botade värk. Ex.

Stala, Bhl.

IFGH 5321 s. 7, 8, 18.

Värk: gröt lägges på.

Södra Ny, Värml.

IFGH 5324 s. 28

Värk fick man i hästtumla.

Södra Ny, Värml.

IFGH 5324 s. 31

Värkbruten kvinna låg i 30 år.

Veddige, Hall.

IFGH 5333 s. 2

Flôg: aloe och brännvin botar.

Kila, Värml.

IFGH 5349 s. 33

Blodiglar mot flôg.

Millesvik, Värml.

IFGH 5349 s. 42

Flög: brakved i brännvin botar.

Södra Ny, Värml.

IFGH 5350 s. 11

Värkar: sattes in i träd.

Morlanda, Bhl.

IFGH 5354 s. 22

Värkar: sattes in i ett träd.

Röra, Bhl.

IFGH 5368 s. 15 f

Flôg: skav från kyrkklockor botar.

Ölserud, Värml.

IFGH 5381 s. 4

Värk: kreatursgödsel på.

Nödinge, Vgl.

IFGH 5412 s. 20

Värk i fingrarna: doppa dem i hett vatten.

Ränneslöv, Hall.

IFGH 5428 s. 5

Värk: groblad lindrar.

Förlanda, Hall.

IFGH 5429 s. 16

Kristina i Prekebo botar värk m. m.

Gällinge, Hall.

IFGH 5465 s. 39.

Värk: Kungsbackagumman botar.

Värkar: nordrinnande vatten botar.

Läkeblacker.

Fjärås, Hall.

IFGH 5467 s. 13 f, 16

Värk: blodiglar. Koppning.

Röra, Bhl.

IFGH 5520 s. 24

Värk: koppning.

Foss, Bh1.

IFGH 5534 s. 32, 34

Podager - värk i tårna.

Hägerstad, Ögl.

IFGH 5568 s. 7

Värk: imma av uppkok på skogsmyror.

Essunga, Vgl.

IFGH 5571 s. 33

Blodiglar bra för värk av alla slag.

Sunne, Värml.

IFGH 5585 s. 17

Värk: vita ringar i öronen drog ut värken.
Guldringar gör samma nytta.
Giktringar.

Enslöv, Hall.

IFGH 5607 s. 3 f

Värk.

Plåster botar.

Arvika lfs., Värml.

IFGH 5625 s. 14 f

Salva mot värk, gjordes av krukväxten balsamin.

Eda, Värml.

IFGH 5632 s. 10.

Värk: ben från kyrkogården lindrar.

Mangskog, Värml.

IFGH 5654 s. 30

Värk: blodiglar.

Sillerud, Värml.

IFGH 5662 s. 11

Värk: pulvriserad flinta togs in.

Skafthö, Bh1.

IFGH 5693 s. 34

Värk: tuggat bröd lades på.

Solberga, Bh1.

IFGH 5699 s. 11

Värk: koppning.

Dannike, Vgl.

IFGH 5706 s. 8 f

Värk fick man i hästtumla.

Lindome, Hall.

IFGH 5809 s. 2

Värk: 7 iglar.

Björketorp, Vgl.

IFGH 5833 s. 1

Pastor Nymansson - botade värk i en tumme
genom elektricitet från 5 katter. Ex.

Färlöv, Sk.

IFGH 5853 s. 18.

Tio iglar på svullen hand.

Sjötofta, Vgl.

IFGH 5857 s. 27

Fin i Tvärred botar värk. Ex.

Länghem, Vgl.

IFGH 5889 s. 29.

Värk: sattes bort i träd.

Forshälla, Bhl.

IFGH 5891 s. 20

Stelhet i hand: lyfta tre gånger i sjöbod.

Skäftö. Bh1.

IFGH 5892 s. 18

Värk i benet: läkeblackor botade.

Värk: dricka potatisvatten.

Skaftö, Bh1.

IFGH 5892 s. 20,32